

spáchané v době po 28. říjnu 1918 a před 7. listopadem 1919, pokud nedošlo k rozhodnutí první stolice. Znění § 1 lit. a) nařízení, čís. 596, že totiž v něm citován je pouze zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. dá se vysvětliti tím, že článkem I. tohoto zákona byla mimo jiné zrušena i ustanovení cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., pokud odporovala ustanovením zákona, že se tudíž jevílo zbytečným, uváděti v cit. § 1 nařízení i toto zásadně zrušené cís. nařízení. Tím však neměla a ani nemohla býti vyloučena příslušnost lichevních soudů pro takové trestné činy, které podléhajíce vzhledem k době, kdy spáchány byly, dle čl. IX. uvoz. zák. k tr. z. až na výjimku dle § 25 zák. o stíhání válečné lichvy čís. 568 sb. z. a n. po stránce hmotně právní mírnějším trestním ustanovením cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., podrobeny jsou příslušnosti lichevních soudů jasným předpisem z á k o n n ý m, shora citovaným § 30. zákona č. 567 sb. z. a n. S tohoto hlediska není zmateční stížnost na místě ani, pokud se dovolává výjimečného ustanovení § 25 zákona o trestání válečné lichvy, neboť ono se dotýká výlučně hmotně-právní stránky stíhání trestných činů, spáchaných z části před začátkem působnosti zákona toho, z části po něm. Zároveň však pozbývají tím, co zde řečeno bylo, půdy také pochybnosti, spočívající dle zmateční stížnosti na domnělém rozporu mezi ustanovením § 1 odst. 2 zákona č. 567 sb. z. a n. na straně jedné a § 30 téhož zákona na straně druhé, stejně jako bezpředmětnou stává se tím i výtká anomalie, stížností rovněž zdůrazňovaná.

Čís. 309.

Předražování. Skutková podstata pletich (§ 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.), není o sobě vyloučena tím, že pachatel prodal věc za touž cenu, za niž ji nakoupil.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1920, Kr II. 267/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu u krajského soudu v Jihlavě ze dne 31. srpna 1920, pokud jím byla obžalovaná sprostěna dle § 259 č. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin pletich dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., rozsudek v odpor vzatý zrušil a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud sprostil obžalovanou dle § 259 č. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin pletich dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568, sb. z. a n., přes to, že o ní zjistil, že, nejsouc oprávněna obchodovati kuřivem, koupila dne 10. srpna 1920 od neznámého legionáře 10 balíčků po 4 kusech cpaných cigaret a že 3 z balíčků těch neznámým jí osobám dále prodala. Při tom vycházel nalézací soud dle rozhodovacích důvodů z úvahy, že není prokázáno, že by se byla obžalovaná po delší čas a ve více případech zabývala prodejem nebo vlastní výrobou (cpaním) cigaret,

nýbrž že, odkoupivši cigarety onomu legionáři pouze z ochoty a z útrpnosti, neměla v úmyslu ani provozovati obchod s kuřivem, ani zvyšovati ceny kuřiva, a že konečně cigarety jen, by obdržela zpět peníze, vyplacené legionáři, za tutéž cenu dále prodala, při čemž je nechala k veřejnému prodeji volně ležeti. Nálezací soud nenabyl prý tudíž přesvědčení, že by byla obžalovaná jednala ze ziskuchtivosti nebo vůbec pro nějaký zisk, nleďic prý ani k otázce, zda prodej resp. nabídka 40 cigaret jsou způsobilé, cenu tabáku (kuřiva) stupňovati. Zmateční stížnost státního zastupitelství, která se opírá o důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř., oprávnění upřítí nelze. Skutkové podstatě přečinu pletich odpovídá každé úmyslné jednání, jež, hledíc k poměrům, vyvolaným válkou, vybočuje z mezí řádného a solidního obchodování a je způsobilé zvýšiti cenu předmětu potřeby. Zmateční stížnost dovozuje, že v počínání si obžalované dlužno spatřovati skutkovou podstatu přečinu pletich, poněvadž, nejsou jako ovocnářka oprávněna obchodovati s kuřivem, předmětem ro státního monopolu, nabyta cigaret koupí od prodatele neoprávněného a to nikoli pro vlastní potřebu, nýbrž že je dále prodala. Zmateční stížnost takto případně zdůrazňuje pokoutní způsob, kterým obžalovaná cigaret nabyta, i neoprávněnost jich dalšího prodeje a tomuto pojetí věci není na závalu ani okolnost, uvedená ve prospěch obžalované v rozhodovacích důvodech rozsudku, že nechala cigarety k veřejnému prodeji volně ležeti. Podstatným pojmovým znakem pletich jest však také způsobilost dotýčného počínání, by jím zvýšena byla cena předmětů potřeby. V případě, o nějž jde, dlužno na zodpovědění příslušné otázky klásti tím větší váhu, když obžalovaná dle zjištění nálezacího soudu prodávala cigarety za touž cenu, za jakou je sama koupila. Než okolnost ta způsobilost ku stupňování cen cigaret sama o sobě nevylučuje. Sejde na to, v jakém poměru byla tato cena prodejní k officialní ceně cigaret téhož druhu. Neboť převyšovala-li ji značně, byla též způsobilou, cenu předmětů potřeby stupňovati. Nálezací soud se otázkou tou, jak patrno ze shora citované příslušné věty rozhodovacích důvodů, vůbec neobíral. Aby odpověď na otázku, o niž jde, dána býti mohla, nutno však vzhledem k tomu, že cigarety obžalovanou prodávány byly dle zjištění nálezacího soudu za vlastní cenu nákupní, zjistiti, v jakém poměru jest cena ta ku vnitřní hodnotě cigaret, tedy zejména hodnotě tabáku a dutinek, z nichž cigarety vyrobeny byly. Zjištění toho rozsudek neobsahuje. Zjednatí podklad pro ně bylo by ale tím spíše možno, že se část cigaret jako věc doličná nachází dle spisů u nálezacího soudu.

Čís. 310.

Podmíněný odklad není o sobě vyloučen tím, že vyžaduje veřejný zájem, by pachatel byl potrestán.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1920, Kr II 158/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném sezení odvolání státního zastupitelství směřující proti rozsudku krajsk. soudu ve Znojmě ze dne 14. dubna 1920, pokud jím povolen byl obžalovanému, odsouzenému pro zločin zpronevěry v úřadu dle § 181 tr. zák., podmíněný odklad trestu.